

Predmet C-499/20

**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda**

Datum podnošenja:

1. listopada 2020.

Sud koji je uputio zahtjev:

Symvoulio tis Epikrateias (Državno vijeće, Grčka)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

27. kolovoza 2020.

Tužitelj:

DIMCO Dimovasili M.I.K.E.

Tuženik:

Ypourgos Perivallontos kai Energeias (ministar okoliša i energije,
Grčka)

Predmet glavnog postupka

Tužba za poništenje tehničkog pravilnika o unutarnjim instalacijama prirodnog plina s radnim tlakom do 500 milibara, prije svega odredbi koje se odnose na plinske cijevi.

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

Tumačenje Direktive 97/23/EZ u skladu s člankom 267. UFEU-a.

Prethodno pitanje

Treba li članak 4. stavak 1.1., članak 7. stavak 4. i članak 8. u vezi s Prilogom I. Direktivi 97/23/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. svibnja 1997. o usklađivanju zakonodavstava država članica o tlačnoj opremi (SL 1997., L 181, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavljje 13., svezak 42.,

str. 3.) tumačiti na način da im se protive nacionalni podzakonski propisi poput članaka 1.2.4., P9.5.6.9. i P9.5.8.2. grčkog tehničkog pravilnika o unutarnjim instalacijama prirodnog plina s radnim tlakom do 500 milibara o kojima je riječ u glavnom postupku, kojima se zbog sigurnosti ljudi, prije svega u slučaju potresa, utvrđuju uvjeti i ograničenja (obveza prozračivanja, zabrana podzemnog prolaska) u pogledu načina ugradnje tlačne opreme (plinskih cijevi) kada se navedeni uvjeti i ograničenja jednako primjenjuju i na cijevi koje, poput onih o kojima je riječ u konkretnom slučaju, nose oznaku „CE” i imaju certifikat proizvođača da se mogu ugraditi i upotrebljavati na siguran način a da ne ispunjavaju navedene uvjete i ograničenja ILI

treba li, suprotno tomu, navedene odredbe Direktive 97/23/EZ u vezi s člankom 2. te direktive tumačiti na način da im se ne protive uvjeti i ograničenja koji se odnose na načine ugradnje tlačne opreme (plinskih cijevi) poput onih u ovom predmetu?

Relevantne odredbe prava Unije

Direktiva 97/23/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. svibnja 1997. o usklađivanju zakonodavstava država članica o tlačnoj opremi (SL 1997., L 181, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavljje 13., svezak 42., str. 3.): članci 1., 2., 3., 4., 7., 8. i 16, kao i Prilog I.

Relevantne odredbe nacionalnog prava

- 1 Direktiva 97/23/EZ prenesena je u grčko pravo zajedničkom ministarskom odlukom ministra ekonomije i zamjenika ministra razvoja (FEK B' 987/27.5.1999).
- 2 Odluka zamjenika ministra okoliša, energije i klimatskih promjena (FEK B' 976/28.3.2012) kojom je donesen tehnički pravilnik o unutarnjim instalacijama prirodnog plina s radnim tlakom do 500 milibara (Technikos Kanonismos Esoterikon Egkatastaseon Fysikou Aeriou; u dalnjem tekstu: pobijani tehnički pravilnik) i o utvrđivanju pravnih pravila o konstruiranju, materijalima, ugradnji, inspekciji, ispitivanju, sigurnosti i stavljanju u uporabu unutarnjih mreža i instalacija korisnika prirodnog plina objavljena je 28. ožujka 2012.
- 3 Konkretno, članak 1.2.3. pobijanog tehničkog pravilnika predviđa da unutarnje plinske instalacije, odnosno sustav cijevi, instrumenata, opreme, šahtova, modula i pripadajućeg pribora od početne točke uređaja za zatvaranje plina pa sve do mjesta ispusta dimnih plinova instalacije, u slučajevima kada su konstruirani s najvećim dozvoljenim tlakom PS koji je veći od 500 milibara (0,5 bara), trebaju istodobno ispunjavati zahtjeve odgovarajućih direktiva [Unije] i, u pogledu tlačne opreme, zahtjeve Direktive 97/23/EZ.

- 4 Pobjijani tehnički pravilnik sadržava odredbe o načinima ugradnje plinskih cijevi. Konkretno, članak 1.2.4. navodi da „načini ugradnje plinskih cijevi nisu obuhvaćeni područjem primjene Direktive [97/23/EZ] ili drugih direktiva i utvrđuju se [pobjijanim tehničkim pravilnikom], pri čemu se u obzir uzimaju i posebnosti države (primjerice seizmičke pojave)”. To pravno pravilo pobliže se određuje u Prilogu 9. pobjijanom tehničkom pravilniku, naslovljenom „Posebnosti cjevovodne mreže”.
- 5 Iako je „informativne” prirode, navedeni prilog u točki 9.5. (pod naslovom „Obrada i ugradnja cijevi”) sadržava obvezujuća pravna pravila, konkretno, s jedne strane, članak P9.5.6. koji se odnosi na ugradnju nadzemnih cijevi, koji u stavku 9. (P9.5.6.9.) („Prolazak kroz šuplji prostor”) propisuje: „Ako se cijevi ugrađuju u šuplje prostore, primjerice u spuštene stropove, procjep treba prozračivati dvama perifernim otvorima za prozračivanje duž okolnih zidova koji se postavljaju dijagonalno, svaki površine od 20 cm^2 [...]” i, s druge strane, članak P9.5.8. koji se odnosi na zaštitu cijevi unutar objekta i koji u stavku 2. (P9.5.8.2.) određuje da se „plinske cijevi ne mogu postaviti u betonske uloške niti ispod obloga ili podova”. One se mogu ugraditi u kanale, procjepe spuštenih stropova ili između ploča za zvučnu izolaciju (ili sličnih ploča) iznad spuštenih stropova, pri čemu treba poštovati iste mjere zaštite protiv korozije koje se predviđaju za podzemne cijevi”.

Kratki prikaz činjenica i postupka

- 6 Tužitelj u glavnom postupku (u dalnjem tekstu: tužitelj) uvozi i stavlja na tržište u Grčkoj fleksibilne cijevi od nehrđajućeg čelika.
- 7 Tužitelj je 16. svibnja 2012. sudu koji je uputio zahtjev podnio tužbu kojom je zahtijevao poništenje određenih odredbi pobjijanog tehničkog pravilnika koje se odnose na plinske cijevi.
- 8 Sud koji je uputio zahtjev donio je konačnu odluku u pogledu tužbenih razloga za poništenje drugih odredbi pobjijanog pravilnika, pri čemu je djelomično prihvatio tužbu, a u preostalom dijelu je tu tužbu odbio. Međutim, nije donio odluku u pogledu tužbenog razloga za poništenje koji se odnosi na odredbe pobjijanog tehničkog pravilnika koje se navode u točkama 4. i 5. ovog zahtjeva.

Glavni argumenti stranaka glavnog postupka

- 9 Tužitelj smatra da pobjijani tehnički pravilnik promiče uporabu određene vrste cijevi, odnosno konvencionalnih krutih cijevi od bakra i čelika, koje se razlikuju od cijevi kojima on trguje, i da istodobno sprečava stavljanje na tržište i stavljanje u uporabu te na taj način u biti onemogućuje uporabu, promet i stavljanje na relevantno tržište cijevi koje prodaje tužitelj.

- 10 Tužitelj smatra da se propisanim uvjetima i ograničenjima (članci 1.2.4., P9.5.6.9. i P9.5.8.2.), odnosno, s jedne strane, obvezom prozračivanja kućišta kroz otvore u slučaju ugradnje cijevi u šuplje prostore (primjerice u spuštene stropove) i, s druge strane, zabranom ugradnje plinskih cijevi u betonske uloške te ispod obloga ili podova, povređuje članak 4. stavak 1.1. Direktive 97/23/EZ kada se primjenjuju i na materijal (cijevi) koji tužitelj stavlja na tržište. Naime, kao što to proizvođač navedenog materijala, koji je označen znakom „CE”, potvrđuje certifikatom kad navodi da se materijal redovito podvrgava „postupku ocjene njegove sukladnosti” u skladu s člankom 10. Direktive, tužiteljeve cijevi mogu se upotrebljavati u instalacijama prirodnog plina a da ne ispunjavaju uvjete i ograničenja o kojima je riječ.
- 11 Međutim, što se tiče općenite odredbe iz članka 1.2.4. pobijanog tehničkog pravilnika, u skladu s kojom načini ugradnje plinskih cijevi nisu obuhvaćeni područjem primjene direktive Unije, tužitelj se poziva na Prilog I. Direktivi 97/23/EZ, koji u različitim odredbama (kao što su točke 1.1. i 1.2.) upućuje i na „montiranje” tlačne opreme. Nadalje, što se tiče dodatnih zahtjeva koji se predviđaju istom odredbom pobijanog tehničkog pravilnika, odnosno da se „načini ugradnje plinskih cijevi [...] utvrđuju [pobijanim tehničkim pravilnikom], pri čemu se uzimaju u obzir i posebnosti države (primjerice seizmičke pojave)”, tužitelj se ponovo poziva na Prilog I. Direktivi koji, među ostalim, predviđa da se u okviru konstruiranja tlačne opreme moraju uzeti u obzir i „opterećenja vezana za promet, vjetar, potrese” (točka 2.2.1.).
- 12 Tužitelj zatim smatra da iz odredbi Priloga I. Direktivi 97/23/EZ, u vezi s člankom 4. stavkom 1.1. te direktive, proizlazi da ne treba utvrditi dodatne uvjete i ograničenja, poput onih o kojima je riječ, radi zaštite od potresa u pogledu ugradnje plinskih cijevi (kao što su to proizvodi koje sam tužitelj stavlja na tržište) koje nose oznaku „CE” i za koje njihov proizvođač certifikatom u odgovarajućim uputama potvrđuje da se mogu (sigurno) ugraditi i upotrebljavati a da ne ispunjavaju navedena sporna ograničenja. Takva ograničenja mogu se odrediti samo postupkom iz članka 7. stavka 4. i članka 8. Direktive 97/23/EZ uz sudjelovanje Europske komisije.
- 13 Osim toga, tužitelj tvrdi da su odredbe pobijanog tehničkog pravilnika protivne i smjernicama (*guidelines*) koje je donijela radna skupina („Working Group „Pressure“”) osnovana za potrebe primjene Direktive 97/23/EZ, i kojima se, prema tužiteljevu mišljenju, navedena direktiva „vjerodostojno tumači”.
- 14 Tuženik pak smatra da se predmetne odredbe temelje na članku 2. Direktive.

Kratki pregled obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku

- 15 Sud koji je uputio zahtjev smatra da smjernice radne skupine nisu pravno obvezujuće sredstvo tumačenja, a još manje predstavljaju „vjerodostojno tumačenje” Direktive 97/23/EZ. Stoga je odbio tvrdnje koje se temelje na suprotnoj pretpostavci, neovisno o činjenici da se u smjernici 9/24 (bilješka 3.),

koju je radna skupina donijela 18. ožujka 2004., navodi da države članice mogu podzakonskom odredbom utvrditi pravila u pogledu ugradnje (*installation*) tlačne opreme ili sklopa radi zaštite korisnika i okoliša ili i u pogledu same tlačne opreme.

16 Sud koji je uputio zahtjev navodi da iz odredbi Direktive 97/23/EZ proizlazi da se ta direktiva primjenjuje na konstruiranje, proizvodnju i ocjenu sukladnosti tlačne opreme i sklopova određenih tehničkih svojstava (članak 1.) i da se njome državama članicama nalažu obveze koje se odnose na stavljanje predmetne opreme na tržište i njezino stavljanje u uporabu. Međutim, ta direktiva izričito predviđa da nacionalna tijela, imajući u vidu odredbe Ugovora o osnivanju Europske zajednice (a sada Ugovora o funkcioniranju Europske unije), mogu sama utvrditi „zahtjeve“ koje smatraju potrebnima zbog razloga sigurnosti kako ne bi došlo do izmjena na opremi (vidjeti članak 2. Direktive).

17 U tim okolnostima sporne odredbe pobijanog tehničkog pravilnika (članci 1.2.4., P9.5.6.9. i P9.5.8.2.), kojima se određuju uvjeti i ograničenja koji se odnose na načine ugradnje plinskih cijevi, pri čemu se u obzir uzimaju posebnosti države, konkretno, seizmičke pojave, temelje se na članku 2. Direktive u dijelu u kojem, s jedne strane, poštuju odredbe Ugovora o funkcioniranju Europske unije (konkretno članak 36.), s obzirom na to da su propisana ograničenja, koja su u skladu s načelom proporcionalnosti, potrebna upravi u tehničkom smislu kako bi se prije svega osiguralo zdravlje i sigurnost građana te se primjenjuju jednakom na sve vrste cijevi, neovisno o materijalu ili državi podrijetla i, s druge strane, ne proizlazi da navedena ograničenja podrazumijevaju izmjene materijala koji tužitelj stavlja na tržište. Slijedom toga, navedeni tužbeni razlog za poništenje treba odbiti kao neosnovan. Međutim, s obzirom na ono što se propisuje člankom 4. stavkom 1., člankom 7. stavkom 4. i člankom 8. Direktive 97/23/EZ, u vezi s Prilozima toj direktivi (konkretno Prilogom I.), pojavile su se opravdane dvojbe koje zahtijevaju da se Sudu uputi zahtjev za prethodnu odluku.